

kultura • obrazovanje
O TEŠNUJU, ONAKO (3) **PRIPREMA: Small**
F. TERZIĆ

Marko Kraljević u Tešnju

„Kulu gradim, a kamena nema...“
(Narodna pjesma)

Bila su tri brata te zidali grad.
 Kad su zidali, što bi ožidali i napravili,
 to je mislio.

Oni između sebe zavjerile su, kako da
 im boje počne. Zavjerile su se oni jedan
 drugome, da koja prije dođe, doda jedan
 do drugog ručak ugrad, da onu i uvezu u grad.

Dvojica su brata kazali svoju tajnu
 ženama, da one nipošto ne budu dozvane
 u grad. Treći je brat držao genu i
 nije krenuo sa ženom i ona je došljena i
 ručak u grad zidala. Kako je došljena,
 oni su je zazidali u zid, bez vratnih dve
 strana, istočne prema Zvezdici, zapadne
 iz kamena. "O" je molio na svake na
 din, da mu budu otvorili, daju mu zazidaju,
 ali nisu hteli toganištva, nisu hteli mlađa
 pri resi, dijete je bilo od kuge, lju
 dskie zauzimaju, tako da se nazove od nj
 ezinu imena grad Tešanj, DOSTO SAM
 KUPIO, PO TO SAM I PRODAM.

Zvezdica-voda (spomenuto sam ovu vo
 du u prošlom broju) izvire jugoistočno

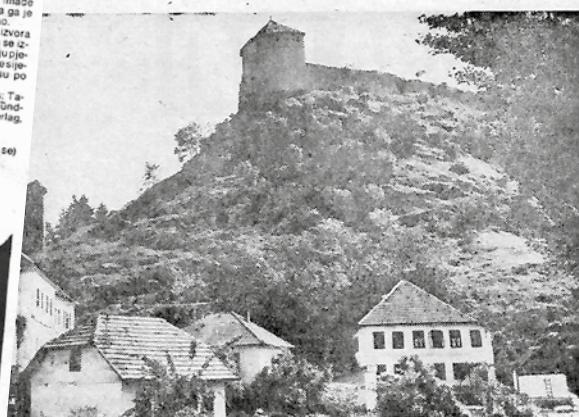
prema gradu Tešnju, iz velike stijene. S
 lijeve strane istočno ima prstenčasta
 izvora, a što je na pliči, čiji je potpis na
 neko vremenu, a misli se da je Kraljevića Marka.
 S obje strane voda imaju u stijenama
 zabilježeno, kojeg pripovjeđaju da ga je
 Kraljević Mark u vodnjaku presjekao.

Tu imade ovakve su stane izvora
 vode Zvezda zemja krov, koja se iz
 jutro u jutro kopriva krvima, da se
 nisu niti pripovjeda, dase tu vise sje
 obliku.

GRU TESANJ. Friedrich Krauss: Ta
 usenir Sagen und Marchen der Städ
 slaven. Leipzig. Ethnologischer Verlag.
 1914.)

(Nastavice se)

NOVINE - Sarajevo, XI/30. IX 1974, 3229, 6.

Pogled na tvrđavu i sahat-kulu

ZA LJUBITELJE STARE ARHITEKTURE

TEŠANJ ZOVE TURISTE

Drevni grad koji se prvi put spominje 1461. godine obiluje istorijskim spo
 menicima ♦ U blizini je izletište Kiseljak sa ljekovitom mineralnom vodom
 ♦ U centru grada hotel »B« kategorije

Tešanj, 30. septembra

Dvadesetak kilometara od Dobojca, asfaltnim drumom stiže se do Tešnja za svega dvadesetak minuta. Došljaku odmah na ulazu u grad »prkos» tvrđava, jedna od najvećih i najstarijih u BiH, po
 dignuta na velikom briježu, negdje prije 13 stojeća. Ispod nje Sahat-kula koja odbrćjava vrijeme
 koje ovdje prolazi mirno, jer je sva industrija smještena kvan grada, u takozvanom »tešanjskom Ruru«
 — u Bukvi, udaljenom dva kilometra.

Starci die Tešnja još uvijek je sačuvao, istina djelimično, staru arhitekturu (čepenci i kardma),
 a u centru je Ferhat-pašina džamija građena prije četiri stoljeća.

U centru grada je novi hotel »B« kategorije u kojem je za svaki obroč obavezno serviranje
 specijaliteta — tagarice, za čiji se kvalitet ugostitelji dobili zlatnu medalju na Susretu ugostiteljskih
 i turističkih radnika BiH.

U neposrednoj blizini je i Gradska biblioteka u kojoj ima preko 32.000 knjiga, mnogo rariteta,
 pisama mnogih književnika i drugih dokumenata i sva bibliotekarska riznica književnika Hamida Džedara
 koju su Tešanjanici prije čest godina okupili i sve smjestili u posebnu zgradu.

Za one koji volje odmor van grada, mada jo, kako rekoemo i u Tešnju vooma mirno, izletište
 Kiseljak, s mineralnom vodom koja liječi sve stomačne bolesti, pruža za to idealne uslove. I do
 ovog divnog ambijenta put je asfaltiran.

Dodata li se svemu temu i tradicionalna gostoljubljivost mještana, onda ovdje zaista treba doći.
 Sm. T.

Iz građe digitalne biblioteke Muzeja Tešanj, kolekcija
 Smaila Terzića

S NJIVE NA PROBU FOLKLORNE SEKCIJE

Zamisliće, čovjek dao vlastitu sovu bez naknade za rad mlađih ljudi! A ta omladina, ti Škrbići, Smiljići, Ivanovići, porodice Kijanićin i drugi, opravljaju sve to; čim se smrki, eto ih u centar sela, jasno, djevojke odmah čiste sobu, nalože, pripreme sve što im je rekao predsjednik Društva ni predsjednik Aktivne omladine i li određeno vrijeme, k'o pravi profesionalci, počinje proba; počinje uvježbavanje nekog kola, zatim se probaju zvorne pjesme, tambura, a onda, kada je sve gotovo – zabave se za svog grob. Njihove skromne prostorije, u stvari, dvadesetak kvadratnih metara prostora u jednoj kući koju je omladini i društvo dao:

omilovača i predsjednik 37-godišnjeg Luka Škrbić. U početku je bilo njih desetak, a ostala omladinski i njihovi roditelji su s nevjerenicom posmatrali „sta mi to radimo, kako mi to izgrevamo sebe“. Međutim, danas imamo 46 članova, što znači da smo peti Žirevi u selu ili igrav, ili pjeva, ili svira. Kad se kaže „Mladioti“, onda je to Aktiv Saveza omladine; radimo iste poslove, realizujemo iste zadatke...“ Jer, iz jedne porodice ima mo po pet-sest članova KUD-a... — Spomenite neke...

— Pa, evo, tu je upravo Nedeljković: on je predsjednik omladine u selu. On kad pade na probu, ili sastanak,

na mogućnost da odu u drugo selo, u drugi grad, da se upoznaju sa djelovjkama, recimo, iz Buletića, ili Čabarve. Da se lamo udaju, ili ozane, ima tri godine (1971, ili ozane, 1973. godina) niko drugi na tesićkoj komuni nije mogao biti prije emocijai su pehare koji krase male prostore, što su vlasništvo Tome Škrbića.

Kad smo ovih dana prisustvovali probi – uvježbavali su davnjačnu igru OBRADA LANA NA SELJAČKI NAČIN i to pomalo drevnih oruđa – rekli su da imaju najveću želju da se vide i na televiziji. I u selu gotovo svaka treća kuća ima televizor i svima je da će „tu čarobnu stvar“ jedino Društvo dovesti među mještane, među mladice i djevojke „kojima prema nema“.

— Ja vas rasiđejođe molim da ne zaporavite spomenuti: ova imena, kaže Luka Škrbić, a to su: Cvjetko Kijanić, Mara Smiljić, Milka Škrbić, Dasa Ivanović, Vesna Čular, ma, sve mladice i djevojke...

Ni znamo da li će predsjednik Skupštine opštine Teslić Rasim Galijačević primiti i sljedeće godine ovu grupu iz Vrela, (koči vini tri godine), ali možemo savim pouzdano reći da će predsjednik članova Saveza omladine i dalje raditi, da će im želja biti da se u kolu ubavi Srpski goj do Hrvata, Hrvati do Muslimana ili Srbin do Hrvatice. Što je i do sada, za ovih devet godina, bio glavni cilj: okupiti mlade svih nacionalnosti i raditi zajednički, KUD „Mladioti“ u malom selu, nedaleko od Teslića to je dokazalo. U ovom trenutku nisu bili uspiješni, a oni su prisutni, vrijedno je da sto se ovdje ne zna ništa drugo osim da se selo pročuče, da im kažu: „svaka vam čast“.

Zbog toga i nisu odbili ponudu fokusa da u njihovo selo dolazi Beograd da u njihovoj sastanku učestvuje i gramofon.

FET SABORU KULTURE BOSNE I HERCEGOVINE

Članovi društva "Mladioti" kod predsjednika Skupštine opštine u Tesliću Rasimu Ganićeviću

mještane Tomo Škrbić, očekuju da budu ukrasine. Možda će to biti neko priznanje koje će ovu vrijednu omladinu donjeti sa III festivala izvornih pjesama i igara na kojem treći put učestvuju mladici i djevojke iz tesličkog sela Vrela. Ako članovi KUD „Mladioti“ dobiju neko priznanje, biće njihov ovogodišnji rad dosljedno krunisan.

— Krajem aprila prošle godine navješće se devet godina otkako je naše KUD osnovano, kaže jedan od

s njim idu i Miradin, i Sevo, i Mika, Pejar, i Zdravko, U kuci ostanu sime star i roditelji.

Ranom zoru odlaže međanići Vrela na njive. Neki u šumu po drva, treći za stajama ovaca i goveda na spasišta. A uveče: na licima ih mlađih, na haljinama i ljepljivostima djece, na kojima ne može umor primjenujeti. A, kako bi?

Stariji im rečete da je Kulturno-muzičko društvo jedini način da se mnoge je to se na njih čuje: za mnoge je to

prvotni učitelj Mirko Slavulović koji radi u Vitezovcu, Branimir Katić je ručni učitelj u Kopčiću kod Modriće, vrijedni učitelj Hrvoje Čemalje je do nedavno učio u dalekom telešiću. Mihalj Međek je proši zavrijevao Školu u Maglaju, pa je onda otvorio prvu radnicu – sada radi u Novom Čechu i kad mu je došlo nekoliko dana sreća, la ima doista ideja koju da u ovom raspodjeljuje načinu.

Na je stigla: Snježa i kćerima bra dosta. Sime je jednogodišnje godine nemu dovaljno zabave i društvene aktivnosti, ljuding je teško i kroz vježbanje akro teatra da sastane i prezentovati, pogotovo ako treba da se na to dođe da mnoge ne zanima i tako

je to tako. Ali, imao je predsjednik ORGANIZACIJE SIJELA, nazvani u ZIMSKA SIJELA, socijalni programi na njima raditi i kreće, ako bi se, na primjer, u jednom setu i najviše o stocarstvu, o "Zelenom planu", bi to imalo uspjeha; zato bi na okupu, u

nas komunu – Doboj, XXVIII/12. decembar 1973.,

privatnog kući, gdje i zamisljam da sijela ja redoljni Usore i Bosone pišćati o arhitektičkim pješice hibrida... inači bude direktna, trostruk korati, III, recimo, na podzemni Široki tunel, kod Teslja i drugim voćarkim podrumima, i to u potpunosti i o tome što će najbolje raditi ali ne i stručno, nemački, nemački, rezultat jahuke je dalekoh krajnjim, i bi trebalo

Vjerujem da i mladima nije uvelik stalo da zaprijeti, zaprijeti popisu; pogledje sam pravljeno na mladice i djevojke, koji ostaju u selu, nemaju mogućnost da se obrazuju, da čitaju, čuju, kaže panevne... Biće prilike.

Pokušajmo organizirati, uzmimo, uz pomoć veza omladine ZIMSKA SIJELA. Široki tunel, na selu ima dosta, Branimir Katić je bio i djevojčica tehničar, Čmavović takođe, za Međekša sam već rekao, a takvih ima gotovo u svakom selu. Isto kad tome priskoče i mladi zime.

Sm TERZIC